

ข้อบังคับ

สหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำกัด

หมวดที่ 1

ชื่อ ประเภท และที่ตั้งสำนักงาน

ข้อ 1. ชื่อ ประเภท และที่ตั้งสำนักงาน

ชื่อ	สหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำกัด อักษรย่อว่า “จ.อ.สร.รฟท.”
ชื่อภาษาอังกฤษว่า	“The State Railway Workers’ Union Saving and Credit Cooperative of Thailand limited” (SRUSCT)
ประเภท	สหกรณ์ออมทรัพย์
ที่ตั้งสำนักงาน	อาคาร 4 ศูนย์ฝึกอบรมการรถไฟ นิคมรถไฟ กม. 11 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10900

สหกรณ์อาจย้ายที่ตั้งสำนักงานได้ตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นสมควร โดยแจ้งให้นายทะเบียนสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบ และให้ปิดประกาศไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์เดิม สำนักงานส่วนราชการสหกรณ์ และที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่สหกรณ์ตั้งอยู่เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในการประชุมใหญ่คราวต่อไปด้วย

ตราของสหกรณ์ ตราของสหกรณ์มีรูปลักษณะ ดังนี้

“รถจักรไอน้ำ” หมายถึง พลังที่ขับเคลื่อนอย่างเป็นอิสระในการฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำพาสมาชิกสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

“ต้นโพธิ์” หมายถึง ความมั่งคั่ง ความร่มเย็น ความอยู่ดีกินดีของมวลสมาชิก

“ฟันเฟือง” หมายถึง พลังอันแข็งแกร่งในการรวมตัวกันของสมาชิกและขบวนการสหกรณ์ เพื่อนำพาสมาชิกไปสู่เป้าหมายแห่งอุดมการณ์สหกรณ์อย่างแท้จริง

หมวดที่ 2

วัตถุประสงค์และอำนาจกระทำการ

ข้อ 2. วัตถุประสงค์ สหกรณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิก โดยวิธีร่วมกันดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ด้วยกันในข้อต่อไปนี้

- (1) ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสงวนส่วนแห่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคง และได้รับประโยชน์ตามสมควร
- (2) ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยตัวเองในหมู่สมาชิก
- (3) ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์ และ สหกรณ์อื่นเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์

ข้อ 2/1. อำนาจกระทำการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการดังต่อไปนี้

- (1) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทประจำจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่นได้ตามระเบียบของสหกรณ์ ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
- (2) จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์
- (3) จัดให้มีเงินกู้สำหรับสมาชิกตามข้อกำหนดอันสมควร
- (4) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
- (5) ซื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- (6) ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์
- (7) ซื้อหุ้นของสหกรณ์อื่น หรือของสถาบันซึ่งประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวก หรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการสหกรณ์
- (8) ซื้อพันธบัตรรัฐบาล หรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ
- (9) ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ
- (10) ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- (11) ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อประโยชน์ของสมาชิก
- (12) ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน
- (13) ซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน
- (14) กระทำการต่างๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้รวมถึงการถือกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สินครอบครอง ซื้อ แลกเปลี่ยน โอนหรือรับโอน เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ขายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

(15) ดำเนินกิจการอย่างอื่น บรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตาม
วัตถุประสงค์ของสหกรณ์

(16) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก

(17) ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการหน่วยงานของต่างประเทศ
หรือบุคคลอื่นใด

(18) การรับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศ
หรือบุคคลอื่นใด ถ้าการให้เงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นกำหนดไว้เพื่อการใดให้ใช้เพื่อการนั้น แต่ถ้ามิได้
กำหนดไว้ให้จัดสรรเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นเป็นทุนสำรองของสหกรณ์

(19) ฝากเงินในชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

(20) ฝากเงินในธนาคารหรือฝากเงินในสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความ
ช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

(21) ฝากเงินหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

หมวดที่ 3

ทุน

ข้อ 3. ทุน สหกรณ์อาจหาทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) ออกหุ้น
- (2) รับฝากเงินจากสมาชิก
- (3) กู้ยืมเงินหรือขอเบิกเงินเกินบัญชีกับสถาบันการเงินอื่นๆ และรับเงินจากการออกตั๋ว
สัญญาใช้เงิน
- (4) สะสมเงินสำรองหรือทุนอื่นๆ
- (5) รับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้

หุ้น

ข้อ 4. การออกหุ้น สหกรณ์ออกหุ้นได้โดยไม่จำกัดจำนวน มีมูลค่าหุ้นละสิบบาท

ข้อ 5. การถือหุ้น สมาชิกทุกคนต้องส่งเงินค่าหุ้นเป็นรายเดือน ตั้งแต่เดือนแรกที่เข้าเป็นสมาชิก
ตามอัตราส่วนของจำนวนเงินได้รายเดือนของตน ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

เงินได้รายเดือนตามความในวรรคแรก หมายถึงเงินเดือนและเงินเพิ่มค่าครองชีพ หรือเงินที่จ่ายควบกับ
เงินเดือน หรือค่าจ้างประจำซึ่งสมาชิกได้รับจากหน่วยงานเจ้าสังกัด และหมายถึงบำนาญตามกฎหมายว่าด้วย
บำนาญบำนาญ ซึ่งสมาชิกได้รับจากหน่วยงานเจ้าสังกัด

ถ้าสมาชิกประสงค์จะถือหุ้นรายเดือน ในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ หรือจะขอซื้อหุ้นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ย่อมทำได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ

สมาชิกจะโอนหุ้นซึ่งตนถือให้ผู้อื่นไม่ได้ นอกจากที่กล่าวไว้ใน ข้อ 37 และจะถอนคืนหุ้นในระหว่างที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ก็ไม่ได้

อนึ่ง สมาชิกคนหนึ่ง จะถือหุ้นในสหกรณ์ได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดของสหกรณ์ แต่ต้องไม่เกิน 1,000,000 หุ้น หรือ 10,000,000 บาท (สิบล้านบาทถ้วน)

เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงสหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่สมาชิกมีอยู่มาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ได้และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิพิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น

ข้อ 6. การชำระค่าหุ้นรายเดือน การชำระเงินค่าหุ้นรายเดือนนี้ ให้ชำระโดยวิธีหักจากเงินได้รายเดือนของสมาชิกในวันจ่ายเงินได้รายเดือนประจำเดือนนั้นๆ ทุกเดือน

เมื่อสมาชิกมีคำขอเป็นหนังสือ และคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าสมาชิกนั้นตกอยู่ในพฤติการณ์อันทำให้ไม่สามารถส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนได้ โดยมีสาเหตุขึ้นด้วยเจตนาอันไม่สุจริตของตน คณะกรรมการดำเนินการ จะอนุญาตให้สมาชิกนั้นไม่ต้องส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนชั่วระยะเวลาตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรก็ได้

ข้อ 7. การงดชำระเงินค่าหุ้นรายเดือน สมาชิกที่ได้ชำระเงินค่าหุ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 50,000 หุ้น หรือ 500,000 บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) และไม่มีหนี้สินกับสหกรณ์ จะงดชำระเงินค่าหุ้นรายเดือน หรือลดจำนวนการถือหุ้นรายเดือนลงก็ได้ โดยแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ

ข้อ 8. การแจ้งยอดจำนวนหุ้น สหกรณ์จะแจ้งยอดจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือ ให้สมาชิกแต่ละคนทราบทุกสิ้นปีบัญชี

หมวดที่ 4

การดำเนินงาน

ข้อ 9. การลงลายมือชื่อแทนสหกรณ์ การลงลายมือชื่อเพื่อให้มีผลผูกพันสหกรณ์ เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นพิเศษตามข้อบังคับนี้ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) หนังสือกู้ยืมซึ่งสหกรณ์เป็นผู้กู้ยืม ตลอดจนการเบิกหรือการรับเงินกู้ การจำนองซึ่งสหกรณ์เป็นผู้จำนอง การถอนเงินฝากของสหกรณ์ และในนิติกรรมอื่นๆ จะต้องลงลายมือชื่อของประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการ หรือเหรัญญิก หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมาย หรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย กับผู้จัดการ รวมเป็นสองคน

(2) การรับฝากเงิน ใบรับเงิน และเอกสารทั้งปวงนอกจากที่กล่าวไว้ใน (1) ข้างบนนี้ จะต้องลงลายมือชื่อของผู้จัดการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

อนึ่ง ในหนังสือกู้ยืมซึ่งสหกรณ์เป็นผู้กู้ยืม ใบสั่งจ่าย ใบรับเงิน ตัวสัญญาใช้เงินและตราสารการเงินของสหกรณ์นั้น ต้องประทับตราของสหกรณ์เป็นสำคัญ

วงเงินกู้ยืมหรือการค้ำประกัน

ข้อ 10. วงเงินกู้ยืมหรือการค้ำประกัน ที่ประชุมใหญ่อาจกำหนดวงเงินกู้ยืมหรือการค้ำประกันสำหรับปีหนึ่งๆไว้ ตามที่จำเป็นและสมควรแก่การดำเนินงาน วงเงินซึ่งกำหนดดังนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ ถ้าที่ประชุมใหญ่ยังมิได้กำหนด หรือนายทะเบียนสหกรณ์ยังมิได้ให้ความเห็นชอบวงเงินกู้ยืมสำหรับปีใด ก็ให้ใช้วงเงินกู้ยืมสำหรับปีก่อนไปพลาง

ข้อ 11. การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน สหกรณ์อาจกู้ยืมเงินหรือออกตัวสัญญาใช้เงิน หรือตราสารการเงิน หรือโดยวิธีอื่นใดสำหรับเป็นทุนดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ได้ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร ทั้งนี้ จะต้องอยู่ภายในวงเงินกู้ยืมหรือการค้ำประกันประจำปีตาม ข้อ 10

การรับฝากเงิน

ข้อ 12. การรับฝากเงิน สหกรณ์อาจรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือฝากประจำจากสมาชิกได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการฝาก ดอกเบี้ย การถอนเงินฝาก และข้อกำหนดอื่นๆว่าด้วยเงินฝากออมทรัพย์ หรือเงินฝากประจำนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การให้เงินกู้

ข้อ 13. การให้เงินกู้ เงินกู้นั้นอาจให้ได้แก่

- (1) สมาชิกของสหกรณ์
- (2) สหกรณ์อื่น

การให้เงินกู้แก่สมาชิคนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ได้ตามข้อบังคับนี้ และตามระเบียบของสหกรณ์

ข้อกำหนดต่างๆเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ หลักประกันสำหรับเงินกู้ ลำดับแห่งการให้เงินกู้ เงินงวดชำระหนี้สำหรับเงินกู้ และข้อกำหนดอื่นๆว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิคนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

การให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่นนั้น คณะกรรมการดำเนินการจะพิจารณาให้กู้ได้ ต่อเมื่อสหกรณ์มีเงินทุนเหลือจากการให้เงินกู้แก่สมาชิกแล้ว ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

สมาชิกหรือสหกรณ์อื่นซึ่งประสงค์จะขอกู้จากสหกรณ์นี้ ต้องเสนอคำขอกู้เงินตามแบบและระเบียบของสหกรณ์ที่กำหนดไว้

ข้อ 14. ความมุ่งหมายแห่งเงินกู้ เงินกู้ซึ่งให้แก่สมาชิกไม่ว่าประเภทใดๆ จะให้ได้แต่เฉพาะเพื่อการอันจำเป็น หรือมีประโยชน์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ให้คณะกรรมการดำเนินการสอดคล้องและกวดขันการใช้เงินกู้ของสมาชิก ให้ตรงตามความมุ่งหมายที่ให้นั้น

ข้อ 15. ประเภทแห่งเงินกู้ สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกได้ตามประเภท ดังต่อไปนี้

(1) เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ในกรณีที่สมาชิกมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุอันจำเป็นรีบด่วน และมีความประสงค์ขอกู้เงิน คณะกรรมการดำเนินการอาจให้เงินกู้เพื่อเหตุนั้นได้ตามระเบียบของสหกรณ์

(2) เงินกู้สามัญ ในกรณีที่สมาชิกมีความประสงค์ขอกู้เงินสำหรับใช้จ่ายเงินเพื่อการอันจำเป็น หรือมีประโยชน์ต่างๆ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาให้เงินกู้สามัญแก่สมาชิกนั้น ได้ตามระเบียบของสหกรณ์

(3) เงินกู้พิเศษ เมื่อสหกรณ์มีฐานะทางการเงินก้าวหน้าพอที่จะช่วยเหลือให้เงินกู้เพื่อส่งเสริมฐานะความมั่นคง หรือเพื่อการเคหะ หรือก่อประโยชน์นอกวงแก่สมาชิกได้ โดยจำนวนเกินกว่าจำกัดที่สมาชิกนั้นอาจได้รับเงินกู้สามัญ (ตามที่กล่าวใน (2) ข้างบนนี้) คณะกรรมการดำเนินการอาจให้เงินกู้พิเศษแก่สมาชิกนั้น ได้ตามที่เห็นสมควร โดยผู้ขอกู้ต้องระบุความมุ่งหมายแต่ละอย่างของเงินกู้ประเภทนี้ ตลอดจนเงื่อนไขและวิธีการ และต้องมีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 16. ดอกเบี้ยเงินกู้ ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทที่ให้แก่สมาชิก ในอัตราตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 17. การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจตราควบคุมให้เงินกู้ทุกราย มีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้รายใดเกิดบกพร่อง ผู้กู้จะต้องจัดการแก้ไขให้คืนดี ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ในกรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเงินกู้ไม่ว่าประเภทใดๆ เป็นอันถึงกำหนดส่งคืนโดยสิ้นเชิงพร้อมทั้งดอกเบี้ยในทันที โดยมีพักต้องคำนึงถึงกำหนดเวลาที่ให้ไว้ และให้คณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า

(1) เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ

(2) เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่า ผู้กู้นำเงินไปใช้ผิดความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้

(3) เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้รายใดเกิดบกพร่อง และผู้กู้มิได้จัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(4) เมื่อค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลาถึงสองเดือน หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ดังว่านั้น ถึงสามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่งๆ

ในกรณีที่ผู้ค้าประกันจะต้องรับผิดชอบหนี้แทนผู้กู้ตามที่กล่าวในวรรคก่อนๆ และไม่สามารถชำระหนี้ นั้นโดยสิ้นเชิงได้ เมื่อผู้ค้าประกันร้องขอ คณะกรรมการดำเนินการอาจผ่อนผันให้ผู้ค้าประกันชำระเป็นงวดราย เดือนจนครบจำนวนตามที่ผู้กู้ได้ทำหนังสือกู้ให้ไว้ต่อสหกรณ์ก็ได้

ข้อ 18. ความผูกพันของผู้กู้และผู้ค้าประกัน ผู้กู้หรือผู้ค้าประกันต้องรับผูกพันว่า ถ้าตนประสงค์ จะลาออกจากงานประจำตาม ข้อ 31(3) จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สหกรณ์ทราบ และจัดการชำระหนี้สินซึ่งตน มีอยู่ต่อสหกรณ์ให้เสร็จสิ้นเสียก่อน (เว้นแต่กรณีที่ยังคงเป็นสมาชิกอยู่ตาม ข้อ 42)

การฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์

ข้อ 19. การฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ เงินของสหกรณ์นั้น สหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ตาม กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และตามที่คณะกรรมการพัฒนาการพัฒนารายการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด ภายใต้อำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ โดยให้คำนึงถึงความมั่นคงและประโยชน์สูงสุดที่สหกรณ์หรือสมาชิกจะได้รับ

การเงินและบัญชีของสหกรณ์

ข้อ 20. การเงินและบัญชีของสหกรณ์ การรับจ่ายและเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ให้อยู่ในความ รับผิดชอบของผู้จัดการทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ และให้สหกรณ์จัดทำบัญชีตามแบบและรายการที่ นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ภายใน ระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

ให้บันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ในวันที่เกิดเหตุขึ้น สำหรับสาเหตุอื่นที่ไม่ เกี่ยวกับกระแสเงินสดให้บันทึกการในสมุดบัญชีภายในสามวันนับแต่วันที่มีเหตุอันจะต้องบันทึกการ นั้น และการลงบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน

ให้สหกรณ์จัดทำบัญชีอย่างน้อยครั้งหนึ่งทุกรอบสิบสองเดือนอันจัดว่าเป็นรอบปีทางบัญชีของ สหกรณ์ซึ่งต้องมีรายการแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ กับทั้งบัญชีกำไรขาดทุนตามแบบที่นาย ทะเบียนสหกรณ์กำหนด

วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ให้สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

ข้อ 21. การเสนอของบดุงต่อที่ประชุมใหญ่ ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอของบดุงซึ่งผู้สอบบัญชีได้ ตรวจสอบและรับรองแล้วต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณาอนุมัติภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

การเสนอของบดุง ให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ต่อที่ประชุมใหญ่ด้วย

ให้สหกรณ์ส่งสำเนาบัญชีเงินฝากที่เสนอต่อที่ประชุมใหญ่นั้น ไปยังสมาชิกทุกคน และให้เปิดเผยไว้ ณ สำนักงานของสหกรณ์ ก่อนวันประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ให้สหกรณ์ส่งสำเนารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์กับงบดุล ไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

อนึ่ง ให้เก็บรักษารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์กับงบดุล ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกขอตรวจดูได้ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

กำไรสุทธิประจำปี

ข้อ 22. การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชีและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปแล้ว ปรากฏว่าสหกรณ์มีกำไรสุทธิ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ แต่ไม่เกินสามหมื่นบาท ตามกำหนดในกฎกระทรวง

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรตามความในวรรคก่อนนั้น ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ดังต่อไปนี้

(1) เป็นเงินปันผลตามหุ้นให้แก่สมาชิก ในอัตราไม่เกินอัตราที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนดแห่งค่าหุ้นที่ชำระแล้วของสมาชิกแต่ละคน โดยคิดให้ตามส่วนแห่งระยะเวลา อนึ่ง ถ้าสหกรณ์ถอนทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลตาม (4) ออกจ่ายเป็นเงินปันผลสำหรับปีใดด้วย จำนวนเงินปันผลทั้งสิ้นที่จ่ายสำหรับปีนั้นก็จะต้องไม่เกินอัตราดังกล่าวมาแล้ว

ในการคำนวณเงินปันผลตามหุ้น ให้ถือว่าหุ้นที่สมาชิกได้ชำระต่อสหกรณ์ภายในวันที่เจ็ดของเดือน มีระยะเวลาสำหรับคำนวณเงินปันผลตั้งแต่เดือนนั้น ส่วนหุ้นที่สมาชิกชำระต่อสหกรณ์หลังวันที่เจ็ดของเดือน สหกรณ์จะคิดเงินปันผลให้ตั้งแต่เดือนถัดไป

(2) เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนจำนวนรวมแห่งดอกเบี้ยเงินกู้ ซึ่งสมาชิกนั้นๆ ได้ส่งแก่สหกรณ์ในระหว่างปี แต่สมาชิกที่ผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยในปีใด มิให้ได้รับเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีนั้น

(3) เป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ และลูกจ้างสหกรณ์ ไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ

(4) เป็นทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล ไม่เกินร้อยละสองแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ ตามที่มีอยู่ในวันสิ้นปีนั้น จนกว่าจะมีจำนวนถึงร้อยละแปดแห่งทุนเรือนหุ้นดังกล่าว ทุนรักษาระดับอัตราปันผลนี้จะถอนได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่ เพื่อจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้น (ตาม (1))

(5) เป็นทุนสาธารณประโยชน์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ ทุนสาธารณประโยชน์นี้ให้สหกรณ์สะสมไว้สำหรับใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยทั่วไป หรือเพื่อการศึกษาอบรมทางสหกรณ์ หรือสาธารณประโยชน์ หรือการกุศลตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

- (6) เป็นทุนเพื่อจัดตั้งสำนักงาน หรือกองทุนต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่สหกรณ์
- (7) กำไรสุทธิที่เหลืออยู่ (ถ้ามี) ให้สมทบเป็นเงินสำรองทั้งสิ้น

ทุนสำรอง

ข้อ 23. ที่มาแห่งทุนสำรอง นอกจากจัดสรรกำไรสุทธิตาม ข้อ 22 แล้ว บรรดาเงินอุดหนุน หรือ ทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้แก่สหกรณ์ ถ้าผู้ยกให้มิได้กำหนดว่าให้ใช้เพื่อการใด ให้จัดสรรเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินนั้นเป็นทุนสำรองของสหกรณ์

อนึ่ง จำนวนเงินซึ่งสหกรณ์พึงจ่ายแก่บุคคลใดก็ตาม ถ้าไม่มีการเรียกร้องจนพ้นกำหนดอายุความ ก็ให้สมทบจำนวนเงินนั้นเป็นเงินสำรอง

กำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการเสนอแนะให้ที่ประชุมใหญ่จัดสรรตามข้อ 22 หากที่ประชุมใหญ่พิจารณาแล้วเห็นว่า รายการใดไม่สมควรหรือตัดจำนวนให้น้อยลงก็ดี ยอดเงินจำนวนดังกล่าวให้สมทบเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

ข้อ 24. สภาพแห่งทุนสำรอง ทุนสำรองย่อมเป็นของสหกรณ์โดยส่วนรวม สมาชิกจะแบ่งปันกันไม่ได้ หรือจะเรียกร้องแม้ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ไม่ได้

ทุนสำรองนี้จะถอนจากบัญชีได้ก็แต่เพื่อชดเชยการขาดทุนอันหากบังเกิดขึ้นหรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิม

ข้อ 25. ทะเบียนและเอกสารของสหกรณ์ ให้สหกรณ์มีทะเบียนสมาชิก ทะเบียนหุ้น และทะเบียนอื่นๆ ตลอดจนสมุดรายงานการประชุมและบัญชี ตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรให้มีขึ้น

ให้สหกรณ์ส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นแก่นายทะเบียนสหกรณ์ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียน

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนสมาชิกหรือทะเบียนหุ้น ให้สหกรณ์แจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

สมาชิกอาจขอตรวจดูเอกสารดังกล่าวในวรรคก่อนได้ ณ สำนักงานของสหกรณ์ ในระหว่างเวลาทำงาน แต่จะดูบัญชีหรือทะเบียนเกี่ยวกับเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินกู้ของสมาชิกรายอื่นไม่ได้ นอกจากจะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือของสมาชิคนั้น และได้รับอนุญาตจากผู้จัดการก่อน

ข้อ 26. กฎหมายและข้อบังคับ ให้สหกรณ์จัดให้มีพระราชบัญญัติสหกรณ์ และกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติสหกรณ์ ซึ่งคงใช้อยู่กับข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ไว้ ณ สำนักงานของสหกรณ์ สมาชิกและผู้สนใจอาจขอตรวจดูได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

การตรวจสอบบัญชีและการกำกับดูแลสหกรณ์

ข้อ 27. การตรวจสอบบัญชี บัญชีของสหกรณ์นั้น ต้องได้รับการตรวจสอบอย่างน้อยปีละครั้งโดยผู้สอบบัญชีซึ่งมีนายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้ง

ข้อ 28. การกำกับดูแลสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการอื่นๆ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิกของสหกรณ์มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมได้ ทั้งอาจเรียกและเข้าร่วมประชุมใหญ่ หรือประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือประชุมคณะกรรมการอื่นๆ ตลอดจนตรวจสอบสรรพสมุดบัญชี ทะเบียนเอกสาร และใบสำคัญต่างๆ ของสหกรณ์ได้ และมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของสหกรณ์ระหว่างเวลาทำงานของสหกรณ์ได้

ทั้งนี้ ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องตามความในวรรคแรกอำนวยความสะดวก และชี้แจงข้อความในเรื่องเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ให้ทราบตามความประสงค์

ข้อ 29. การส่งรายการหรือรายงาน ให้สหกรณ์ส่งรายการ หรือรายงานเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ต่อหน่วยงานที่กำกับดูแล ตามแบบและระยะเวลาที่หน่วยงานนั้นกำหนด

หมวดที่ 5

สมาชิก

ข้อ 30. สมาชิก สมาชิกสหกรณ์นี้ คือ

1. ผู้ลงชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์ และผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ และได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว
2. ผู้ได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับที่ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกและได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

ข้อ 31. คุณสมบัติของสมาชิก สมาชิกต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (2) เป็นบุคคลธรรมดา และบรรลุนิติภาวะ
- (3) เป็นพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย หรือเป็นอดีตพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทยที่รับบำนาญ หรือเป็นลูกจ้างของการรถไฟแห่งประเทศไทย หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย หรือเป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือเป็นลูกจ้างประจำของสหกรณ์
- (4) เป็นผู้มีความประพฤติ และนิสัยดีงาม
- (5) มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น ที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก มีสิทธิ ดังต่อไปนี้

- (1) ถือหุ้นในสหกรณ์ได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมด ที่สหกรณ์มีอยู่ในวันที่สมาชิกขอถือหุ้น และถือหุ้นได้ตามระเบียบ ว่าด้วย หุ้น
- (2) ฝากเงินกับสหกรณ์ได้ทุกประเภท ตามระเบียบ ว่าด้วย การรับเงินฝาก และระเบียบ ว่าด้วย การรับเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ
- (3) กู้เงินจากสหกรณ์ได้ทุกประเภท ตามระเบียบ ว่าด้วย การให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้
- (4) รับสวัสดิการหรือรับการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- (5) ได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจากสหกรณ์

สมาชิก มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ปฏิบัติตามมติ ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์
- (2) ส่งเสริมและสนับสนุนสหกรณ์
- (3) เลือกตั้งผู้แทนสมาชิกสหกรณ์
- (4) เข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน

ข้อ 32 สมาชิกสมทบของสหกรณ์ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

คุณสมบัติของสมาชิกสมทบ

- (1) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และเลื่อมใสศรัทธาในอุดมการณ์
- (2) เป็นผู้มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี และมีนิสัยดีงามชอบช่วยเหลือสังคม
- (3) ไม่เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น ที่มีวัตถุประสงค์ในการกักเงิน
- (4) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ และมีสัญชาติไทย
- (5) เป็นบิดา มารดา สามี ภรรยาหรือบุตรที่บรรลุนิติภาวะของสมาชิก หรือ
- (6) เป็นบุคคลในองค์กร หรือหน่วยงาน ที่ขาดคุณสมบัติจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับของสหกรณ์

การเข้าเป็นสมาชิกสมทบ

ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบ จะต้องยื่นใบสมัครตามแบบที่สหกรณ์กำหนดไว้ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาปรากฏว่ามีคุณสมบัติถูกต้องตามที่กำหนดไว้ ทั้งเป็นการสมควรก็ให้รับเข้าเป็นสมาชิกสมทบได้ และให้ผู้สมัคร ได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า และค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือให้ครบถ้วน

เมื่อสมาชิกสมทบได้ปฏิบัติตามวรรคก่อนแล้วย่อมได้สิทธิในฐานะสมาชิกสมทบ

ค่าธรรมเนียมแรกเข้า

ผู้เข้าเป็นสมาชิกสมทบ จะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า ให้แก่สหกรณ์คนละห้าสิบบาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้ ให้ถือเป็นรายได้ของสหกรณ์จะเรียกคืนไม่ได้

การขาดจากสมาชิกภาพ สมาชิกย่อมขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใดๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออกจากสหกรณ์
- (3) วิกลจริต
- (4) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- (5) ถูกให้ออกจากสหกรณ์
- (6) กรณีสมาชิกของสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับสมาชิกสมทบ ตามข้อ 32 ต้องขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใดๆ ตามที่กำหนดในข้อบังคับ ให้ถือเป็นเหตุให้สมาชิกสมทบรายนั้นๆ ต้องขาดจากสมาชิกภาพด้วย

สิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิกสมทบ

สมาชิกสมทบ มีหน้าที่เช่นเดียวกับสมาชิก เฉพาะในส่วนที่ไม่ขัดกับกฎหมาย สหกรณ์ รวมทั้งให้สิทธิในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) ถือหุ้นได้ไม่เกิน 50,000 หุ้น หรือไม่เกิน 500,000 บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)
- (2) สามารถเพิ่มหุ้นได้ไม่เกินปีละ 10,000 หุ้น หรือไม่เกิน 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)
- (3) ฝากเงินได้ประเภทเงินฝากประจำ และหรือประเภทเงินฝากออมทรัพย์ และหรือประเภทเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ
- (4) การให้กู้เงินสามัญ และกู้เงินฉุกเฉินสมาชิกกู้เงินสามัญ และกู้เงินฉุกเฉิน ในทุนเรือนหุ้นรวมกับเงินฝาก ที่มีอยู่ในสหกรณ์ได้ไม่เกินร้อยละเก้าสิบห้า
- (5) การให้กู้เงินพิเศษ สมาชิกกู้เงินพิเศษ เพื่อการเคหะสงเคราะห์ ซื้ออสังหาริมทรัพย์ ที่เป็นที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างใหม่ในโครงการบ้านจัดสรร โดยใช้ทุนเรือนหุ้นรวมกับเงินฝากที่มีอยู่ในสหกรณ์ได้ไม่เกินร้อยละเก้าสิบห้า

ข้อ 33. การเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับ จะต้องยื่นใบสมัครถึงสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาปรากฏว่า ผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ 31 ทั้งเห็นเป็นการสมควรแล้วก็ให้รับเข้าเป็นสมาชิกได้ แล้วเสนอเรื่องการรับสมาชิกเข้าใหม่ให้ที่ประชุมใหญ่คราวถัดไปทราบ

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการ ไม่ยอมรับผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยเหตุใดๆ เมื่อผู้สมัครร้องขอให้คณะกรรมการดำเนินการนำเรื่องเสนอที่ประชุมใหญ่เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด มติแห่งที่ประชุมใหญ่ให้รับเข้าเป็นสมาชิกในกรณีดังนี้ ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

ข้อ 34. ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผู้เข้าเป็นสมาชิกจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สหกรณ์คนละห้าสิบบาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้ให้ถือเป็นรายได้ของสหกรณ์ จะเรียกคืนไม่ได้

ข้อ 35. สิทธิหน้าที่ในฐานะสมาชิก ผู้เข้าเป็นสมาชิกต้องลงลายมือชื่อของตนในทะเบียนสมาชิก กับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า และชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วน เมื่อได้ปฏิบัติดังนี้แล้วจึงจะถือว่าได้สิทธิในฐานะสมาชิก

สมาชิกต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสหกรณ์ทุกประการ ทั้งนี้ สหกรณ์มิให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบในการนับชื่อของสมาชิกสมทบเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใด ๆ หรือเป็นกรรมการดำเนินการ

ข้อ 36. การเปลี่ยนแปลงชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ สมาชิกคนใดมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ ต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

การตั้งผู้รับโอนประโยชน์

ข้อ 37. การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ สมาชิกจะทำเป็นหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเพื่อให้เป็นผู้รับโอนประโยชน์ซึ่งตนมีอยู่ในสหกรณ์ในเมื่อตนตายนั้น มอบให้สหกรณ์ถือไว้ก็ได้ หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังนี้ ต้องทำตามลักษณะพินัยกรรม

ถ้าสมาชิกจะเพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้ว ก็ต้องทำเป็นหนังสือตามลักษณะดังกล่าวในวรรคก่อน มอบให้สหกรณ์ถือไว้

เมื่อสมาชิกตาย สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนและดอกเบี้ยบรรดาที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้เห็นที่พอใจคณะกรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าว นั้น ทั้งนี้ตามข้อกำหนดใน ข้อ 43 วรรคแรก และข้อ 44

การขาดจากสมาชิกภาพ

ข้อ 38. การขาดจากสมาชิกภาพ สมาชิกย่อมขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใดๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออกจากสมาชิกสหกรณ์
- (3) วิกลจริต
- (4) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- (5) ถูกออกจากการประจำตาม ข้อ 31 (3) โดยมีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่
- (6) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

ข้อ 39. การลาออกจากสหกรณ์ สมาชิกผู้ไม่มีหนี้สินอยู่ต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน อาจลาออกจากสหกรณ์ได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่า เป็นการชอบด้วยข้อบังคับและอนุญาตแล้ว จึงให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ได้

คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบหมายให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ สอบสวนพิจารณา หากเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับ ก็ให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ตามความในวรรคก่อนได้ แล้วให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบด้วย

ข้อ 40. การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์ เพราะเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) ไม่ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก หรือไม่ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า หรือไม่ถือหุ้นครั้งแรกตาม ข้อ 34
- (2) ขาดส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนถึงสามงวดติดต่อกัน หรือขาดส่งรวมกันถึงหกงวด ทั้งนี้ โดยมิได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ
- (3) นำเงินกู้ไปใช้ผิดความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้ขึ้น
- (4) ไม่จัดการแก้ไขหลักประกันสำหรับเงินกู้ที่เกิดบกพร่อง ให้คืนภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
- (5) ค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ย ติดต่อกันเป็นเวลาถึงสองเดือน หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ดังว่านั้น ถึงสามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่งๆ
- (6) ไม่ให้ข้อความจริงเกี่ยวกับหนี้สินของตนแก่สหกรณ์ เมื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิก หรือเมื่อจะก่อความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน หรือเมื่อมีความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์อยู่แล้ว
- (7) จงใจฝ่าฝืนข้อบังคับ หรือระเบียบ หรือมติของสหกรณ์ หรือมีพฤติกรรมใดๆ อันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต หรือแสดงตนเป็นปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์ไม่ว่าโดยประการใดๆ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาปรากฏว่าสมาชิกมีเหตุใดๆดังกล่าวข้างต้นนี้ และได้ลงมติให้

สมาชิกออก โดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการที่อยู่ในที่ประชุมแล้ว ก็เป็นอันถือว่าสมาชิคนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์

สมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์ มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ทราบการให้ออก คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นสิ้นสุด

ข้อ 41. การถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียน ในกรณีที่สมาชิกออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียน

ข้อ 42. สมาชิกที่ออกจากการประจำโดยไม่มีคามผิด สมาชิกที่ออกจากการประจำตาม ข้อ 31 (3) โดยไม่มีคามผิด เว้นแต่ออกเพราะตาย หรือวิกลจริต หรือต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย ถ้ามิได้ลาออกจากสหกรณ์ด้วยก็ถือว่าคงเป็นสมาชิกอยู่ โดยมีต้องส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนต่อไปอีกก็ได้ สมาชิกเช่นว่านั้นอาจได้รับเงินกู้จากสหกรณ์ได้ตามระเบียบว่าด้วยเงินกู้ของสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

ข้อ 43. การจ่ายเงินจำนวนเงินของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 38(1) (2) (3) นั้น สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิคนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ โดยเฉพาะค่าหุ้นนั้นผู้มีสิทธิได้รับจะเรียกให้สหกรณ์จ่ายคืนทันที โดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ยอดนั้น หรือจะเรียกให้จ่ายคืนหลังจากวันสิ้นปีที่ยอดที่ได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ยอดนั้นด้วย ในเมื่อที่ประชุมใหญ่ได้มีมติให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีนั้นแล้วก็ได้สุดแต่จะเรียก ส่วนเงินฝากและดอกเบี้ยนั้น สหกรณ์จะจ่ายคืนให้ตามข้อกำหนดว่าด้วยการรับฝากเงินในข้อบังคับและในระเบียบของสหกรณ์

ถ้าในปีใดจำนวนค่าหุ้นที่ถอนคืนเนื่องจากสมาชิกขาดจากสมาชิกภาพ จะเกินร้อยละสิบแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันต้นปีนั้น คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้หรือการจ่ายเงินค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดจากการเป็นสมาชิกรายต่อไปในปีนั้นไว้จนถึงปีทางบัญชีใหม่ แต่เฉพาะสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพเนื่องจากถอนออกจากการประจำตาม ข้อ 31(3) โดยไม่มีคามผิดนั้น คณะกรรมการดำเนินการอาจผ่อนผันเป็นพิเศษ

ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตาม ข้อ 38(4) สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินรับฝากเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิคนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ตามกฎหมายล้มละลาย

ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตาม ข้อ 38 (5) (6) นั้น สหกรณ์จะจ่ายค่าหุ้น เงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายบรรดาที่สมาชิคนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ภายในเวลาอันสมควร โดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนตั้งแต่ประจำปีที่ยอดนั้นออกจากสหกรณ์ หรือหากสมาชิกขอให้จ่ายค่าหุ้นภายหลังวันสิ้นปี โดยขอรับเงินปันผลในปีนั้นภายหลังที่ประชุมใหญ่ได้พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีก็ได้ ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้นสหกรณ์จะจ่ายให้ตามข้อกำหนดว่าด้วยการรับฝากเงินในข้อบังคับนี้ และในระเบียบของสหกรณ์

กรณีที่สหกรณ์มีการดำเนินงานเป็นปกติ ให้จ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกตามมูลค่าหุ้นที่ปรากฏใน ข้อ 4 แต่กรณีที่สหกรณ์ขาดทุนสะสม หรือมีแนวโน้มจะขาดทุนสะสม ให้ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกที่พ้นจากสมาชิกภาพในระหว่างปี จนกว่าจะปิดบัญชีประจำปีและคำนวณมูลค่าหุ้นที่จะจ่ายคืนแก่สมาชิก โดยใช้เกณฑ์คำนวณ ดังนี้

$$\text{มูลค่าต่อหุ้น} = \frac{\text{ทุนเรือนหุ้นทั้งหมด} - (\text{ขาดทุนสะสมคงเหลือ} + \text{หนี้สินทั้งสิ้น})}{\text{จำนวนหุ้นทั้งสิ้น}}$$

ในการปรับลดมูลค่าต่อหุ้นที่จะจ่ายคืนแก่สมาชิก สหกรณ์ไม่ต้องทำการปรับปรุงบัญชีใด ๆ แต่ต้องเปิดเผยการคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นที่จะจ่ายคืนสมาชิกไว้ และให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแสดงความเห็นต่องบการเงิน สำหรับส่วนต่างของมูลค่าหุ้นที่กำหนดในข้อบังคับ ข้อ 4 ซึ่งอยู่ในบัญชีทุนเรือนหุ้น และเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นแก่สมาชิก ในกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมให้นำไปลดยอดบัญชีขาดทุนสะสม

เมื่อสหกรณ์มีการคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นแล้ว ในปีต่อไปสหกรณ์ต้องคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นให้เป็นปัจจุบันทุกปี และมูลค่าดังกล่าวจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าต่อหุ้นที่กำหนดไว้ใน ข้อ 4 จนกว่าสหกรณ์ไม่มียอดขาดทุนสะสม

ข้อ 44. การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ ในการจ่ายคืนจำนวนเงินดังกล่าวใน ข้อ 43 นั้น สหกรณ์มีอำนาจหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ออกก่อน

ข้อ 44/1. กลุ่มสมาชิก สหกรณ์อาจจัดตั้งกลุ่มสมาชิกขึ้น การจัดกลุ่ม การประชุมกลุ่ม กิจกรรมของ ที่ประชุมกลุ่ม การเลือกตั้งจำนวนกรรมการบริหารกลุ่ม การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกลุ่มให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

ความรับผิดชอบเพื่อหนี้สินของสหกรณ์

ข้อ 45. ความรับผิดชอบของสมาชิก สมาชิกต้องรับผิดชอบเพื่อหนี้สินของสหกรณ์ จำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ยังส่งไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถือ

หมวดที่ 6

การประชุมใหญ่

ข้อ 46. การประชุมใหญ่สามัญ ให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกประชุมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

ข้อ 47. การประชุมใหญ่วิสามัญ คณะกรรมการดำเนินการจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใด ก็สุดแต่จะเห็นสมควร แต่ถ้านายทะเบียนสหกรณ์แจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ หรือในกรณีที่สหกรณ์เกิดการขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้า แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ

สมาชิกซึ่งจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือผู้แทนสมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคน ลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอเพื่อการใดการหนึ่ง ต่อคณะกรรมการดำเนินการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ และให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่รับคำร้องขอ

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวข้างต้นให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

ข้อ 48. การประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิก กรณีที่สหกรณ์มีสมาชิกเกินกว่าห้าร้อยคน ให้การประชุมใหญ่ประกอบด้วยผู้แทนสมาชิกเท่านั้น

ข้อ 49. การเลือกตั้งผู้แทนสมาชิก

(1) สมาชิกเท่านั้นมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนสมาชิก
(2) การเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกคราวหนึ่งๆ ให้กระทำในที่ประชุมกลุ่มก่อนการประชุมใหญ่วิสามัญของสหกรณ์ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และให้ประธานกลุ่ม หรือเลขานุการกลุ่ม แจ้งรายชื่อผู้แทนสมาชิกในกลุ่มของตนที่สหกรณ์โดยมิชักช้า

(3) ให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิก โดยอัตราส่วนจำนวนสมาชิกห้าสิบคนต่อผู้แทนสมาชิก 1 คน ถ้าเศษของอัตราส่วนดังกล่าวเกินกึ่ง ให้เลือกตั้งผู้แทนสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน ในจำนวนนี้ให้ประธานกลุ่มเป็นผู้แทนสมาชิกโดยตำแหน่ง โดยให้นับรวมอยู่ในจำนวนผู้แทนสมาชิกที่กลุ่มพึงเลือกตั้งได้

อนึ่ง จำนวนสมาชิกผู้แทนสมาชิกจะมีน้อยกว่าหนึ่งร้อยคนไม่ได้

(4) ให้ผู้แทนสมาชิกอยู่ในตำแหน่งคราวละหนึ่งปีทางบัญชีของสหกรณ์ ถ้ายังไม่มี การเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกใหม่ ก็ให้ผู้แทนสมาชิกคนเดิมอยู่ในตำแหน่งต่อไปพลางก่อน

ข้อ 50. การพ้นจากตำแหน่ง ผู้แทนสมาชิกพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ครบวาระหรือมีการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกใหม่
- (2) ลาออกโดยยื่นใบลาออกต่อที่ประชุมกลุ่มซึ่งตนสังกัด
- (3) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (4) ที่ประชุมกลุ่มซึ่งตนสังกัดลงมติถอดถอน

ข้อ 51. ตำแหน่งผู้แทนสมาชิกว่างก่อนถึงคราวออกตามวาระ ถ้าผู้แทนสมาชิกพ้นจากตำแหน่งไม่ว่าประการใดๆ จนทำให้จำนวนผู้แทนสมาชิกเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยคน หรือเหลือไม่ถึงสามในสี่ของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด ก็ให้ที่ประชุมกลุ่มดำเนินการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกให้ครบตามจำนวนที่ว่างลง และให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาที่ผู้ซึ่งตนแทนนั้นชอบจะอยู่ได้

ข้อ 52. การแจ้งกำหนดการประชุมใหญ่ เมื่อมีการประชุมใหญ่ทุกคราว ให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้ง วัน เวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิก หรือผู้แทนสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน แต่ถ้าการประชุมนั้นเป็นการด่วนและอาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามสมควร ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการเป็นผู้ลงชื่อในหนังสือนั้น และต้องแจ้งเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบล่วงหน้าในโอกาสเดียวกันกับที่แจ้งให้สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทราบด้วย

ข้อ 53. องค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือมีผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม การนับชื่อเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ ไม่นับรวมถึงสมาชิกสมทบ

ในการประชุมใหญ่คราวใด มีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในสิบสี่วัน นับแต่วันที้นัดประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังนี้ ถ้ามิใช่การประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร้องขอให้เรียกประชุมแล้ว เมื่อมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าสามสิบคน ก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม แต่ถ้าเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกร้องขอให้เรียกประชุม เมื่อมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมมีจำนวนไม่ถึงที่จะเป็นองค์ประชุมตามที่กล่าวในวรรคแรก ก็ให้งดประชุม

ในกรณีที่ประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิก สมาชิกทั่วไปสามารถเข้าร่วมประชุมใหญ่ในฐานะผู้สังเกตการณ์ได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงหรือได้รับเลือกตั้งใดๆทั้งสิ้น สมาชิกทั่วไปที่เข้าร่วมประชุมจะแสดงความเห็นได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานในที่ประชุมใหญ่

ในการประชุมใหญ่ สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมแทนตนไม่ได้

ข้อ 54. อำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) รับทราบเรื่องรับสมาชิกเข้าใหม่ สมาชิกออกจากสหกรณ์ การเลือกตั้งผู้แทนสมาชิก และวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของผู้สมัครซึ่งมิได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิก และสมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์
- (2) พิจารณาเลือกตั้งและถอดถอนกรรมการดำเนินการ และผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์
- (3) พิจารณาอนุมัติงบดุล และจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์
- (4) รับทราบรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ของคณะกรรมการดำเนินการ และรายงานผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

(5) พิจารณากำหนดบำเหน็จและค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน ของคณะกรรมการดำเนินการ หรือกรรมการอื่นๆ และผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

(6) พิจารณากำหนดวงเงินซึ่งสหกรณ์อาจกู้ยืมหรือค้ำประกัน

(7) อนุมัติแผนงาน และประมาณการรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์

(8) พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

(9) รับทราบเรื่องการดำเนินงานของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และหรือชุมนุม สหกรณ์ที่สหกรณ์นี้เป็นสมาชิกอยู่

(10) พิจารณาและปฏิบัติตามข้อบังคับของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียน สหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชีซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้ง

หมวดที่ 7

คณะกรรมการดำเนินการ

ข้อ 55. คณะกรรมการดำเนินการ ให้สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกสิบสองคน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก

ให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้นดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการคน หนึ่งหรือหลายคน เลขานุการคนหนึ่ง และเหรัญญิกคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นกรรมการ และปิดประกาศให้ทราบ โดยทั่วกัน ณ สำนักงานสหกรณ์

ทั้งนี้คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามประกาศสหกรณ์ฯ เรื่อง รับสมัครสมาชิก สหกรณ์ฯ เพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานกรรมการดำเนินการ และกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ และให้ เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่

ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็น หรือทำหน้าที่กรรมการดำเนินการ

(1) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำ โดยทุจริต

(2) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่

(3) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุด ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

(4) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ออกจากตำแหน่งกรรมการ เพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่

(5) สมาชิกซึ่งผิดนัดการชำระเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ย ในระยะเวลาสองปี ทางบัญชีนับแต่ปีที่ผิดนัดถึงปีที่เลือกตั้งกรรมการดำเนินการ เว้นแต่การผิดนัดนั้นมิได้ เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง

(6) ผู้ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในสหกรณ์นี้

ข้อ 56. อำนาจหน้าที่ของกรรมการดำเนินการแต่ละตำแหน่ง

(ก) ประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ และที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และควบคุมการประชุมดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (2) ควบคุมดูแลการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และอยู่ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- (3) ลงลายมือชื่อในเอกสารต่างๆ ในนามสหกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้
- (4) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้อำนาจบังคับระเบียบ มติ หรือคำสั่งของสหกรณ์

(ข) รองประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) ปฏิบัติการในอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการ แทนประธานกรรมการเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งประธานว่าง
- (2) ปฏิบัติการตามที่ประธานกรรมการมอบหมายให้
- (3) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้อำนาจบังคับระเบียบ มติ หรือคำสั่งของสหกรณ์

(ค) เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) จัดทำรายงานการประชุมใหญ่และรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ทุกครั้ง
- (2) ดูแลรักษาเอกสาร และรายงานการประชุมของสหกรณ์ให้เรียบร้อยอยู่เสมอ
- (3) แจ้งนัดประชุมไปยังบรรดาสมาชิก หรือกรรมการดำเนินการแล้วแต่กรณี
- (4) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้อำนาจบังคับระเบียบ มติ หรือคำสั่งของสหกรณ์

(ง) ทรัพย์สิน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (1) ควบคุม ดูแล ตรวจสอบการรับจ่ายและการเก็บรักษาเงิน และทรัพย์สินของสหกรณ์ให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย
- (2) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมายให้ ภายใต้อำนาจบังคับระเบียบ มติ หรือคำสั่งของสหกรณ์

ข้อ 57. กำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่ง ให้กรรมการดำเนินการอยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี นับแต่วันเลือกตั้งกรรมการดำเนินการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

คณะกรรมการดำเนินการที่พ้นจากตำแหน่ง จะต้องจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการชุดใหม่ จากที่ประชุมใหญ่ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ครบวาระหรือวันที่พ้นจากตำแหน่ง หากยังไม่มีเลือกตั้งกรรมการดำเนินการชุดใหม่ ก็ให้กรรมการดำเนินการชุดเดิมอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ที่ตนแทน

ข้อ 58. การพ้นจากตำแหน่ง กรรมการดำเนินการต้องพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (1) ถึงคราวออกตามวาระ
- (2) ลาออกโดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ
- (3) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (4) เข้ารับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประจำในสหกรณ์นี้
- (5) ตกเป็นผู้ผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าเงินต้นหรือดอกเบี้ย
- (6) ที่ประชุมใหญ่ลงมติถอดถอนทั้งคณะหรือรายตัว
- (7) นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้ออกทั้งคณะหรือรายตัว
- (8) ขาดประชุมคณะกรรมการดำเนินการติดต่อกันสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันควร

ข้อ 59. ตำแหน่งว่างก่อนถึงคราวออกตามวาระ ถ้าตำแหน่งกรรมการดำเนินการว่างลงก่อนคราวออกตามวาระ (เว้นแต่เพราะเหตุตาม ข้อ 58 (7)) ให้กรรมการดำเนินการที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ ประชุมดำเนินการต่อไปได้ จนกว่าจะมีการประชุมใหญ่ ซึ่งจะได้มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการแทนในตำแหน่งที่ว่าง แต่ถ้าในเวลาใดจำนวนกรรมการดำเนินการ ลดลงจนเหลือน้อยกว่าองค์ประชุม กรรมการดำเนินการที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่จะประชุมดำเนินการใดๆ ไม่ได้ นอกจากต้องนัดเรียกให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญขึ้นโดยเร็ว

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการดำเนินการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ ตามความในวรรคก่อนนั้นเป็นตำแหน่งประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการ หรือเหรัญญิก และยังมีได้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งใหม่ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาเลือกตั้งกรรมการดำเนินการอื่น ขึ้นทำหน้าที่แทนชั่วคราว จนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่

กรรมการดำเนินการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งแทนในตำแหน่งที่ว่าง ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาที่ผู้ซึ่งตนแทนนั้นชอบที่จะอยู่ได้

ข้อ 60. การประชุมและองค์ประชุม ให้คณะกรรมการดำเนินการประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละครั้งเป็นอย่างน้อย

ให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการนัดเรียกประชุมคณะกรรมการดำเนินการได้ ในกรณีที่เป็นการประชุมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับ และเรื่องที่สำคัญอื่นๆ ของสหกรณ์ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบด้วยทุกราว

ในการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ต้องมีกรรมการดำเนินการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการดำเนินการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 61. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการกิจการทั้งปวงของสหกรณ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ และตามมติของที่ประชุมใหญ่ กับทั้งในทางอันจะทำให้เกิดความจำเริญแก่สหกรณ์ทุกประการ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ดำเนินการในเรื่องการรับสมาชิก และสมาชิกออกจากสหกรณ์ ตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามต่างๆ ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสหกรณ์
- (2) พิจารณาดำเนินการในเรื่องการรับฝาก การกู้ยืมเงิน การให้เงินกู้ และการฝาก หรือลงทุนเงินของสหกรณ์
- (3) กำหนดและดำเนินการเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ การเสนองบดุล และรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่
- (4) เสนอการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีต่อที่ประชุมใหญ่
- (5) พิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (6) พิจารณากำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และค่าเบี้ยประชุมของกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการอื่นๆ ที่ปรึกษา และที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่
- (7) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง หรือจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้จัดการ ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้จัดการให้เป็นการถูกต้อง
- (8) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้ง และกำหนดค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจสอบภายใน
- (9) กำหนดระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์
- (10) จัดให้มีและดูแลให้เรียบร้อยซึ่งบรรดาทะเบียน สมุดบัญชี เอกสารต่างๆ และบรรดาอุปกรณ์ดำเนินงานของสหกรณ์
- (11) พิจารณาให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์
- (12) พิจารณาดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ หรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของสหกรณ์

(13) พิจารณาและปฏิบัติตามข้อบังคับของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

(14) พิจารณาให้ความเที่ยงธรรมแก่บรรดาสมาชิก เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของสหกรณ์ ตลอดจนสอดส่องดูแลโดยทั่วไป เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปด้วยดี

(15) พิจารณารายงานของคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการอื่นๆ หรือผู้ตรวจสอบกิจการ หรือความเห็นของผู้จัดการ หรือสมาชิกเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์

(16) เชิญสมาชิกหรือบุคคลภายนอกที่เห็นสมควรเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนกำหนดค่าตอบแทนให้ตามที่เห็นสมควร

(17) ฟ้อง ต่อสู้ หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับกิจการสหกรณ์ หรือประณิประณอมยอมความ หรือมอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณาชี้ขาด

(18) เสนอแผนงานและเป้าหมายในการดำเนินงาน รวมทั้งประมาณการรายจ่ายประจำปี ให้ที่ประชุมใหญ่สามัญอนุมัติ

(19) ทำการต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินดังระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

(20) พิจารณาแต่งตั้งกรรมการดำเนินการเป็นผู้แทนของสหกรณ์ เพื่อเข้าประชุมใหญ่และออกเสียงในการประชุมใหญ่ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และหรือชุมนุมสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์นี้เป็นสมาชิก ทั้งนี้ ตามที่ข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และหรือชุมนุมสหกรณ์กำหนดไว้

(21) พิจารณามอบอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานให้แก่ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ เภรัณญิก หรือผู้จัดการ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม

ข้อ 62. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการ ถ้ากรรมการดำเนินการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำโดยประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการดำเนินการต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเสียหายให้แก่สหกรณ์

คณะกรรมการอื่น

ข้อ 63. คณะกรรมการอำนวยการ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เภรัณญิก และเลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการเป็นกรรมการอำนวยการ และให้คณะกรรมการดำเนินการตั้งกรรมการอื่นเป็นกรรมการร่วมอีกตามสมควร แต่เมื่อรวมกับกรรมการโดยตำแหน่งแล้ว ต้องมีจำนวนหกคน

ให้ประธานกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการดำเนินการ เป็นประธานและเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการตามลำดับ

คณะกรรมการอำนวยการ ให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการนั้น

ให้คณะกรรมการอำนวยการ ประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ หรือประชุมอย่างน้อย เดือนละครั้ง และให้ประธานคณะกรรมการอำนวยการ หรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ต้องมีกรรมการอำนวยการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการอำนวยการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะกรรมการอำนวยการ ให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบ

ข้อ 64. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ ให้คณะกรรมการอำนวยการเป็นผู้ดำเนินการแทนคณะกรรมการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย และตามข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ควบคุมในเรื่องการรับเงิน การจ่ายเงิน การสะสมเงิน การฝากเงินหรือการเก็บรักษาเงิน ให้เป็นไปตามข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์
- (2) ควบคุมการจัดทำบัญชีและทะเบียนต่างๆของสหกรณ์ให้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- (3) ควบคุมดูแลเก็บรักษาเอกสารหลักฐานต่างๆ ตลอดจนทรัพย์สินของสหกรณ์ ให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัย และพร้อมที่จะนำมาให้ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบได้ทันที
- (4) เสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการในการปรับปรุงหรือแก้ไขการบริหารงานของสหกรณ์
- (5) ควบคุมดูแล การจัดทำงบดุล รวมทั้งบัญชีกำไรขาดทุน และรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเสนอต่อที่ประชุมใหญ่
- (6) พิจารณาการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติ
- (7) จัดทำแผนและงบประมาณประจำปีของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา และเสนอที่ประชุมใหญ่อนุมัติ
- (8) ทำนิติกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย ในกรณีที่สหกรณ์ได้รับชำระหนี้จากผู้กู้ครบถ้วนแล้ว การทำนิติกรรมจดทะเบียนไถ่ถอนจำนองคณะกรรมการดำเนินการอาจมอบอำนาจให้สมาชิกที่เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เท่านั้น ไปดำเนินการจดทะเบียนไถ่ถอนจำนองก็ได้

คณะกรรมการเงินกู้

ข้อ 65. คณะกรรมการเงินกู้ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ตั้งคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จำนวนห้าคน เป็นกรรมการเงินกู้ โดยให้มีตำแหน่งประธานกรรมการคนหนึ่ง และเลขานุการคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นกรรมการ

คณะกรรมการเงินกู้ ให้อยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับกำหนดเวลาคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งตั้งคณะกรรมการเงินกู้ขึ้น

ให้คณะกรรมการเงินกู้ ประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานกรรมการเงินกู้ หรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการเงินกู้ ต้องมีกรรมการเงินกู้เข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการเงินกู้ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อวินิจฉัยทั้งปวงของคณะกรรมการเงินกู้ ให้นำเสนอคณะกรรมการดำเนินการทราบในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 66. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเงินกู้ ให้คณะกรรมการเงินกู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอนุมัติเงินกู้แก่สมาชิก ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ รวมทั้งข้อต่อไปนี้

- (1) ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิก ให้เป็นไปตามความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้นั้น
- (2) ตรวจสอบควบคุมให้เงินกู้ มีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ และเมื่อเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อยู่ในภาวะบกพร่อง ก็ต้องกำหนดให้ผู้กู้จัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่กำหนด
- (3) ดูแลการชำระหนี้สินของสมาชิกผู้กู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญา
- (4) สอบสวนเบื้องต้นให้ได้ข้อความจริง ในกรณีสมาชิกผู้กู้ ขอร่อนเวลาการส่งเงินงวดชำระหนี้เงินกู้ หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ เพื่อเสนอความเห็นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาผ่อนผัน หรือเรียกคืนเงินกู้ หรือสอบสวนลงโทษให้สมาชิกออกจากสหกรณ์

ข้อ 67. คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ให้คณะกรรมการดำเนินการ ตั้งกรรมการดำเนินการจำนวนหกคนเป็นคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ โดยให้มีตำแหน่งเป็นประธานคนหนึ่งและเลขานุการคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นกรรมการ คณะกรรมการศึกษาให้อยู่ในตำแหน่งได้ เท่าที่กำหนดเวลาของคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งตั้งกรรมการศึกษานั้น

ให้คณะกรรมการศึกษา ประชุมกันตามคราวที่มีกิจธุระ แต่จะต้องมีการประชุมกันเดือนละครั้งเป็นอย่างน้อย และให้ประธานคณะกรรมการศึกษา หรือเลขานุการนัดเรียกประชุมได้

ในการประชุมคณะกรรมการศึกษา ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการศึกษาทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้คณะกรรมการศึกษารายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการดำเนินการทราบ ในการประชุมคราวถัดไป

ข้อ 68. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ให้คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติและคำสั่งของสหกรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ให้การศึกษาอบรมสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ทราบถึงเจตนารมณ์ หลักวิธีการ และการบริหารงานสหกรณ์
- (2) ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกและบุคคลภายนอก ได้ทราบถึงผลงานของสหกรณ์ที่ได้ดำเนินงานไป
- (3) ดำเนินการในการหาผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก
- (4) ให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิกถึงวิธีการออมทรัพย์ และการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบ ตลอดจนวิชาการต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ
- (5) ศึกษาและติดตามข่าวความเคลื่อนไหวด้านการดำเนินงานของสหกรณ์อื่น ทั้งในและนอกประเทศ เพื่อนำตัวอย่างที่ดีมาเสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณานำมาบริการแก่สมาชิก

ประธานในที่ประชุม

ข้อ 69. ประธานในที่ประชุม ในการประชุมใหญ่หรือการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ก็ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม และถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมด้วย ก็ให้ที่ประชุมเลือกตั้งกรรมการดำเนินการคนหนึ่งขึ้นเป็นประธานในที่ประชุม เฉพาะการประชุมคราวนั้น

ในการประชุมคณะกรรมการอื่นๆ เช่น คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการศึกษา ให้ประธานคณะกรรมการนั้นๆ เป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานคณะกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมก็ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม เฉพาะการประชุมคราวนั้น

การออกเสียงและการวินิจฉัยปัญหาในที่ประชุม

ข้อ 70. การออกเสียง สมาชิกหรือกรรมการดำเนินการ หรือกรรมการอื่นๆ ออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือที่ประชุมคณะกรรมการอื่นๆ สุดแต่กรณีได้เพียงคนหนึ่งเสียง จะมอบให้ผู้อื่นมาประชุมและออกเสียงแทนตนไม่ได้

ถ้าปัญหาซึ่งที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยนั้น ผู้ใดมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษเฉพาะตัว ผู้นั้นจะออกเสียงในเรื่องนั้นไม่ได้

ข้อ 71. การวินิจฉัยปัญหา เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็นพิเศษในข้อบังคับนี้ การวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ในที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือที่ประชุมคณะกรรมการอื่นๆ ให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ ให้ถือเสียงสองในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

- (1) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (2) การเลิกสหกรณ์

รายงานการประชุม

ข้อ 72. รายงานการประชุม ในการประชุมใหญ่ หรือการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ หรือการประชุมคณะกรรมการอื่นๆนั้น ต้องจัดให้ผู้เข้าประชุมลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งบันทึกเรื่องที่พิจารณาวินิจฉัยทั้งสิ้นไว้ในรายงานการประชุม และให้ประธานในที่ประชุมกับกรรมการดำเนินการ หรือกรรมการอื่นๆแล้วแต่กรณีอีกคนหนึ่งเข้าประชุมนั้นๆ ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

หมวดที่ 8

ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่อื่นของสหกรณ์

ข้อ 73. การจ้างและแต่งตั้งผู้จัดการ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ความสามารถและความเหมาะสม เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้จัดการ ในการจ้างผู้จัดการสหกรณ์ ต้องทำหนังสือสัญญาจ้างไว้เป็นหลักฐาน และให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกให้มีหลักประกันอันสมควร

ในการแต่งตั้งหรือจ้างผู้จัดการ ต้องให้ผู้จัดการรับทราบ และรับรองที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวในข้อ 74 เป็นลายลักษณ์อักษร

ให้คณะกรรมการดำเนินการ มีอำนาจกำหนดระเบียบของสหกรณ์ เกี่ยวกับการคัดเลือก หรือสอบคัดเลือกการแต่งตั้งหรือจ้าง การกำหนดอัตราเงินเดือน การให้สวัสดิการ และการให้ออกจากตำแหน่งของผู้จัดการสหกรณ์

ข้อ 73/1. การดำรงตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์ สหกรณ์อาจจ้างผู้จัดการโดยกำหนดระยะเวลาหรือไม่กำหนดระยะเวลาก็ได้

ข้อ 74. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้จัดการ ผู้จัดการมีอำนาจหน้าที่จัดการทั่วไป และรับผิดชอบเกี่ยวกับบรรดากิจการประจำของสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบการสมัครเข้าเป็นสมาชิกให้เป็นการถูกต้อง ตลอดจนเป็นธุระจัดให้ผู้เข้าเป็นสมาชิกลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิก และชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้ากับเงินค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์

(2) ควบคุมให้มีการเก็บเงินค่าหุ้นรายเดือน แจ้งยอดจำนวนหุ้น จ่ายคืนค่าหุ้นและชักจูงการถือหุ้นในสหกรณ์

(3) รับฝากเงิน จ่ายคืนเงินฝาก และชักจูงการฝากเงินในสหกรณ์

(4) เป็นธุระในการตรวจสอบคำขอกู้ยืมเงินกู้ จัดทำเอกสารเกี่ยวกับเงินกู้ และดำเนินการอื่นๆ เกี่ยวกับเรื่องการให้เงินกู้ ให้เป็นไปตามแบบและระเบียบของสหกรณ์ที่กำหนด

(5) จัดทำรายละเอียดเงินค่าหุ้น และเงินให้กู้ แก่สมาชิกคงเหลือเป็นรายบุคคล ทุกระยะหกเดือน พร้อมกับแจ้งให้สมาชิกทราบเป็นรายบุคคลเฉพาะของสมาชิกนั้น

(6) พิจารณาจัดจ้างเจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของสหกรณ์ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในระเบียบ รวมถึงกำหนดหน้าที่และวิธีการปฏิบัติงาน ของบรรดาเจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของสหกรณ์ ตลอดจนเป็นผู้บังคับบัญชา และรับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และลูกจ้างเหล่านั้น ให้เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

(7) เป็นธุระกวาดขันในเรื่องการออกไปรับ เรียกไปรับ หรือมีใบสำคัญโดยครบถ้วน รับผิดชอบในการรับจ่ายเงินทั้งปวงของสหกรณ์ให้เป็นการถูกต้อง รวบรวมใบสำคัญและเอกสารต่างๆเกี่ยวกับการเงินไว้ โดยครบถ้วน และเก็บรักษาเงินของสหกรณ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(8) รับผิดชอบและดูแลในการจัดทำบัญชีและทะเบียนต่างๆของสหกรณ์ ให้ถูกต้องครบถ้วน และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

(9) ติดตามประสานงานกับเลขานุการในการนัดเรียกประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการ ดำเนินการ และประชุมคณะกรรมการอื่นๆ

(10) รับผิดชอบจัดทำบิลรวมทั้งบัญชีกำไรขาดทุนและรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่อ่อนุมัติ

(11) เข้าร่วมประชุมชี้แจงในการประชุมใหญ่ ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และประชุมคณะกรรมการอื่นๆ เว้นแต่ในกรณีซึ่งที่ประชุมนั้นๆ มิให้เข้าร่วมประชุม

(12) ปฏิบัติการเกี่ยวกับการโต้ตอบหนังสือของสหกรณ์

(13) รักษาความตราของสหกรณ์ และรับผิดชอบตรวจตราทรัพย์สินต่างๆ ของสหกรณ์ให้อยู่ในสภาพอันดีและปลอดภัย

(14) เสนอรายงานกิจการประจำเดือนต่อคณะกรรมการดำเนินการ

(15) เสนอรายการหรือรายงานของสหกรณ์ต่อทางราชการ ตามแบบระยะเวลาที่ทางราชการ กำหนด

(16) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการ หรือคณะกรรมการอื่นๆของสหกรณ์ มอบให้ หรือตามที่ควรกระทำ เพื่อให้กิจการในหน้าที่ลุล่วงไปด้วยดี

ข้อ 75. การแต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้จัดการ ถ้าตำแหน่งผู้จัดการว่างลง และยังไม่ได้แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งแทน หรือเมื่อผู้จัดการไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นครั้งคราว ให้รองผู้จัดการ หรือผู้ช่วยผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของสหกรณ์ ตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดไว้ เป็นผู้รักษาการแทน

ข้อ 76. การเปลี่ยนผู้จัดการ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนผู้จัดการ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ ต้องจัดให้มีการตรวจสอบหลักฐานทางบัญชีและการเงิน กับบรรดาทรัพย์สินและหนี้สินของสหกรณ์ ตลอดจนทางบุคคลของสหกรณ์ เพื่อทราบฐานะอันแท้จริงก่อนที่จะส่งมอบงาน

ข้อ 77. เจ้าหน้าที่อื่นนอกจากตำแหน่งผู้จัดการแล้ว สหกรณ์อาจจัดจ้าง และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่อื่นตามความจำเป็นเพื่อปฏิบัติงานในสหกรณ์ ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยเจ้าหน้าที่ และลูกจ้าง ที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ที่ปรึกษา

ข้อ 78. ที่ปรึกษาและที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ คณะกรรมการดำเนินการอาจเชิญสมาชิก หรือบุคคลภายนอกซึ่งทรงคุณวุฒิและความสามารถ และเหมาะสมเป็นที่ปรึกษา และหรือที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ได้ เพื่อให้ความเห็นแนะนำในการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์

ผู้ตรวจสอบกิจการ

ข้อ 79. ผู้ตรวจสอบกิจการ ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งสมาชิกของสหกรณ์หรือบุคคลภายนอก ซึ่งทำการตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวงของสหกรณ์ ได้แก่ การปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การปฏิบัติการ การบริหารงาน ระบบสารสนเทศ และการตรวจสอบด้านอื่น ๆ เพื่อให้การตรวจสอบกิจการของสหกรณ์มีมาตรฐาน และเป็นเครื่องมือในการสร้างความโปร่งใสแก่การดำเนินการของสหกรณ์ รวมทั้งผู้ตรวจสอบกิจการ สามารถดำเนินการให้บรรลุล่วงวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบกิจการ ซึ่งเป็นผลดี แก่สหกรณ์และเป็นการรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก

ข้อ 80. ผู้ตรวจสอบกิจการ ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ดังนี้

- (1) เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำกัด หรือเป็นบุคคลภายนอกที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์
- (2) ผ่านการอบรมการตรวจสอบกิจการจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับการรับรองหลักสูตรจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- (3) สามารถเข้าตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำกัด ได้อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในกรณีที่ไม่นำมาปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับ จะไม่ได้รับค่าตอบแทน

ข้อ 81. ผู้ตรวจสอบกิจการต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้สอบบัญชี หรือผู้ช่วยผู้สอบบัญชี หรือบุคคลที่อยู่ในสังกัดนิติบุคคลที่รับงานสอบบัญชีของสหกรณ์ในปีบัญชีนั้น
- (2) เป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เว้นแต่ได้พ้นจากตำแหน่งกรรมการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีบัญชีของสหกรณ์

(3) เป็นคู่สมรส บุตร บิดามารดาของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำกัด

(4) เป็นผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำกัด หรือสหกรณ์อื่น หรือเคยถูกให้ออกจากตำแหน่งผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์นั้น หรือสหกรณ์อื่น ฐานทุจริตต่อหน้าที่

(5) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(6) เคยได้รับโทษจำคุกหรือได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(7) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่

(8) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการ หรือผู้ตรวจสอบกิจการ หรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดท้ายให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการ หรือผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์นั้นหรือตาม หรือสหกรณ์อื่น

(9) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ออกจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการ หรือผู้ตรวจสอบกิจการ เพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำกัด หรือสหกรณ์อื่น

(10) เคยถูกให้ออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย จำกัด หรือสหกรณ์อื่น

(11) เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกสั่งพัก หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

(12) เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกสั่งพัก หรือเพิกถอนชื่อออกจากทะเบียนผู้สอบบัญชีภาคเอกชน ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์

(13) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

ข้อ 82. ผู้ตรวจสอบกิจการต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น การเงินการบัญชี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ การบริหารจัดการ และเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

ข้อ 83. ผู้ตรวจสอบกิจการต้องพัฒนาความรู้ และทักษะด้านการเงิน การบัญชี กฎหมาย ระเบียบและการตรวจสอบกิจการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 84. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ

(1) ขั้นตอนและวิธีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการให้เป็นไปตามระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ และผู้ตรวจสอบกิจการ พ.ศ. 2560 โดยให้คณะกรรมการดำเนินการประกาศรับสมัครผู้ตรวจสอบกิจการ และพิจารณาคัดเลือกผู้ตรวจสอบกิจการที่มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด แล้วนำเสนอชื่อผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการคัดเลือกให้ที่ประชุมใหญ่

เลือกตั้ง โดยวิธีลงคะแนนลับ และให้ผู้ได้รับเลือกตั้งที่มีคะแนนสูงสุด เป็นผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวนสามคน หากมีคะแนนเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียง และให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งลำดับคะแนนรองลงมาเป็นผู้ตรวจสอบกิจการสำรอง

(2) จำนวนผู้ตรวจสอบกิจการให้เป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์ กรณีเป็นบุคคลธรรมดาให้มีจำนวนสามคน

(3) สหกรณ์อาจเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการเป็นการสำรองไว้ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบกิจการที่สหกรณ์เลือกตั้งสำรองไว้สามารถปฏิบัติงานแทนที่ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่พ้นจากตำแหน่ง

(4) สหกรณ์กำหนดจ่ายค่าตอบแทน แก่ประธานผู้ตรวจสอบกิจการ เป็นรายสัปดาห์ ๆ ละ 1,500 บาท (หนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน) รวมหนึ่งเดือนไม่เกิน 6,000 บาท (หกพันบาทถ้วน)

(5) สหกรณ์กำหนดจ่ายค่าตอบแทน แก่ผู้ตรวจสอบกิจการ เป็นรายสัปดาห์ ๆ ละ 1,250 บาท (หนึ่งพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน) รวมหนึ่งเดือนไม่เกิน 5,000 บาท (ห้าพันบาทถ้วน)

ข้อ 85. วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของผู้ตรวจสอบกิจการ

(1) วาระการดำรงตำแหน่งของผู้ตรวจสอบกิจการให้อยู่ในตำแหน่งได้ มีกำหนดเวลาหนึ่งปีทางบัญชีสหกรณ์ และผู้ตรวจสอบกิจการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้

(2) นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วผู้ตรวจสอบกิจการจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

2.1. ตาย

2.2. ลาออก โดยแสดงเหตุผลเป็นหนังสือยื่นต่อประธานคณะผู้ตรวจสอบกิจการหรือยื่นต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แล้วแต่กรณี

2.3. ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ลงมติถอดถอนผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ออกจากตำแหน่งทั้งคณะหรือรายบุคคล

2.4. นายทะเบียนสหกรณ์วินิจฉัยว่าขาดคุณสมบัติตามข้อ 80 หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 81

ข้อ 86. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการ

(1) ผู้ตรวจสอบกิจการ มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานทั้งปวง และตรวจสอบกิจการด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ในข้อต่อไปนี้ คือ

1.1 ตรวจสอบเอกสาร สรรพสมุด บัญชี ทะเบียนและการเงิน ตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินทั้งปวงของสหกรณ์เพื่อทราบฐานะและข้อเท็จจริงของสหกรณ์ที่เป็นอยู่จริง

1.2 ตรวจสอบหลักฐานและความถูกต้องของการดำเนินธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์เพื่อประเมินผลและอาจให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ทั้งทางวิชาการและทางปฏิบัติในกิจการนั้นๆ

1.3 ตรวจสอบการจัดจ้างและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ตลอดจนหนังสือสัญญาจ้าง และหลักประกัน

1.4 ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงาน และการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีของสหกรณ์

1.5 ติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพิจารณาหาทาง ปรับปรุง แผนงาน ข้อบังคับ ระเบียบ มติ ตลอดจนคำสั่งต่างๆ ของสหกรณ์

1.6 ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ หรือกิจการอื่น ๆ เพื่อให้เกิดผลดีแก่การดำเนินกิจการของสหกรณ์

การตรวจสอบกิจการและการดำเนินงานของสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการต้องปฏิบัติงานตาม แนวปฏิบัติ การตรวจสอบกิจการที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

(2) ผู้ตรวจสอบกิจการ มีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อ สรุปผลการตรวจสอบ รวมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ดำเนินการและที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ โดยให้เสนอผลการตรวจสอบกิจการ ดังต่อไปนี้

2.1. รายงานตรวจสอบกิจการประจำเดือน ให้ผู้ตรวจสอบกิจการแจ้งผลการตรวจสอบ ต่อคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมประจำเดือนในคราวต่อไป

2.2. รายงานการตรวจสอบกิจการประจำปี ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเสนอรายงานผลการ ตรวจสอบต่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์

2.3. รายงานการตรวจสอบกรณีเร่งด่วน ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการพบว่ามีเหตุการณ์ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกของสหกรณ์อย่างร้ายแรง หรือสหกรณ์มีการปฏิบัติไม่เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศหรือคำแนะนำของทางราชการ รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ มติที่ประชุมหรือ คำสั่งของสหกรณ์จนก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิก และสหกรณ์อย่างร้ายแรงให้ผู้ตรวจสอบกิจการแจ้งผล การตรวจสอบต่อคณะกรรมการดำเนินการทันทีเพื่อดำเนินการแก้ไข รวมทั้งให้จัดส่งสำเนารายงานดังกล่าว ต่อสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร

(3) ให้ผู้ตรวจสอบกิจการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขของสหกรณ์ตามรายงานการ ตรวจสอบกิจการข้อ (2) และให้จัดส่งสำเนารายงานผลการแก้ไขของสหกรณ์และผลการติดตาม ของผู้ตรวจ สอบกิจการต่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานครที่กำกับดูแล โดยเร็ว

(4) เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการและเข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อชี้แจงรายงานการ ตรวจสอบกิจการที่น่าเสนอต่อที่ประชุม

(5) ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ ให้สหกรณ์มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

5.1. อำนาจความสะดวก ช่วยเหลือ ให้คำชี้แจง พร้อมทั้งจัดเตรียมข้อมูลเอกสารหลักฐานของสหกรณ์และทรัพย์สินต่าง ๆ และให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบกิจการในการเข้าไปในสำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำการของสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบกิจการ

5.2. กำหนดวาระการประชุมให้ผู้ตรวจสอบกิจการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อรับทราบผลการตรวจสอบกิจการ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

5.3. พิจารณาปฏิบัติตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของสหกรณ์

(6) ให้สหกรณ์กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดิจจริยธรรมในการปฏิบัติงานจนเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย

การพิจารณาความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่

ข้อ 87. จริยธรรมในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ มีดังนี้

(1) ความรับผิดชอบ

- 1.1. มีความตระหนักและความรับผิดชอบในหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการ
- 1.2. ต้องเข้าถึงข้อมูลทางการเงิน การบัญชี และธุรกิจของสหกรณ์อย่างเพียงพอ ที่จะปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการให้มีประสิทธิภาพ
- 1.3. ให้ความสำคัญกับการเตือนภัยล่วงหน้าและรายการที่ผิดปกติ
- 1.4. ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสหกรณ์

(2) ความซื่อตรง

- 2.1. มีความซื่อสัตย์ สุจริต เที่ยงธรรม ปราศจากอคติส่วนตัว
- 2.2. ไม่ใช้โอกาสในการแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและผู้อื่น

(3) ความเป็นกลาง

- 3.1. พึงละเว้นการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือกระทำการใด ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสหกรณ์
- 3.2. ใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นอิสระในการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการตัดสินใจ

(4) ความรู้ ความสามารถ

- 4.1. รับงานที่ตนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน
- 4.2. พัฒนาศักยภาพตนเอง รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของงานตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

(5) การรักษาความลับ ไม่เปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการในทางที่อาจก่อให้เกิดผลเสียหายแก่สหกรณ์ เว้นแต่เพื่อประโยชน์ต่อสหกรณ์หรือต้องให้อัยการในฐานะ พยานตามกฎหมาย

(6) ไม่เรียกร้อย หรือรับสิ่งของ หรือทรัพย์สินมีค่าใด จากสหกรณ์นอกเหนือจากค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสหกรณ์

ข้อเบ็ดเสร็จ ระเบียบของสหกรณ์

ข้อ 88. ระเบียบของสหกรณ์ ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจกำหนดระเบียบต่างๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งข้อบังคับนี้ และเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) ระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากจากสมาชิกสหกรณ์
- (2) ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น
- (3) ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้และดอกเบี้ยเงินกู้
- (4) ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น
- (5) ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายเงินและเก็บรักษาเงิน
- (6) ระเบียบว่าด้วยเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง
- (7) ระเบียบว่าด้วยการใช้ทุนเพื่อสาธารณประโยชน์
- (8) ระเบียบอื่นๆ ที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรกำหนดไว้ให้มีเพื่อสะดวก

และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสหกรณ์

เฉพาะระเบียบ ข้อ (1),(2) และ(4) ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์เสียก่อน จึงจะใช้บังคับได้ส่วนระเบียบอื่นเมื่อคณะกรรมการดำเนินการกำหนดใช้แล้ว ให้ส่งสำเนาให้นายทะเบียนสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทราบ

ข้อ 89. การดำเนินคดีเกี่ยวกับความเสียหาย ในกรณีที่ทรัพย์สินของสหกรณ์ถูกขโมยหรือเสียหาย โดยประการใด ๆ ก็ดี หรือในกรณีที่สหกรณ์เรียกคืนเงินกู้ตาม ข้อ 17 และข้อ 88 (2) แต่มิได้ชำระตามที่เรียกก็ดี คณะกรรมการดำเนินการต้องร้องทุกข์หรือฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความ

ข้อ 90. การตีความในข้อบังคับ ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับข้อใด ให้สหกรณ์เสนอปัญหานั้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อขอคำวินิจฉัย และให้สหกรณ์ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น

ข้อ 91. การแก้ไขเพิ่มเติม จะกระทำได้อีกแต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(1) ต้องกำหนดในระเบียบวาระการประชุมใหญ่เป็นเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และให้แจ้งไปยังสมาชิกพร้อมหนังสือแจ้งระเบียบวาระการประชุมใหญ่

(2) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะเสนอวาระแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับได้ เมื่อมีการพิจารณาเรื่องที่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมนั้นในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ซึ่งมีกรรมการดำเนินการมาประชุมเต็มจำนวนของคณะกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ในขณะนั้น โดยมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนั้นให้ถือเสียไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการดำเนินการที่มาประชุมซึ่งลงลายมือชื่อเข้าประชุม แต่ถ้าสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอคณะกรรมการดำเนินการก่อนการประชุมใหญ่ไม่น้อยกว่าสามสิบวันให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับก็ย่อมทำได้ โดยต้องระบุข้อความที่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมนั้น พร้อมด้วยเหตุผล

(3) การพิจารณาวาระการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ ให้กระทำได้แต่เฉพาะในการประชุมใหญ่ที่มีองค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก หรือของผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนแล้วแต่กรณี

(4) ข้อความใดที่ ที่ประชุมใหญ่ได้ลงมติแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว หากปรากฏว่าข้อความนั้นขัดกับกฎหมาย หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์หรือเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย นายทะเบียนสหกรณ์อาจแก้ไขข้อความนั้น แล้วรับจดทะเบียน

(5) ข้อบังคับที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนแล้ว หากยังไม่ได้กำหนดระเบียบ หรือคำสั่งให้สอดคล้องกัน ก็ให้นำความที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับแล้วนั้นมาบังคับใช้ และให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ

ข้อ 92. การจำหน่ายทรัพย์สินเมื่อสหกรณ์ต้องเลิก เมื่อสหกรณ์ต้องเลิกและได้จัดการชำระบัญชีโดยจำหน่ายทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตลอดทั้งจ่ายเงินรับฝากพร้อมด้วยดอกเบี้ย และชำระหนี้สินอื่นๆของสหกรณ์เสร็จสิ้นแล้ว ปรากฏว่าสหกรณ์มีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใด ให้ผู้ชำระบัญชีตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- (1) จ่ายคืนเงินค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
- (2) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ไม่เกินอัตราร้อยละแปดต่อปี
- (3) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนตาม ข้อ 22 (2)

เงินที่จ่ายตามข้อ (2) และ (3) เมื่อรวมทั้งสิ้น ต้องไม่เกินยอดรวมแห่งจำนวนเงินกำไรสุทธิที่สหกรณ์หาได้ในระหว่างปีที่เลิกสหกรณ์ กับทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลที่ถอนไปตาม ข้อ 22 (4) ในปีนั้น

ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีก ให้โอนให้แก่สหกรณ์อื่น หรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือด้วยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีที่ไม้อาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายในสามเดือน นับแต่วันชำระบัญชีเสร็จ

ข้อ 93. ในกรณีที่สหกรณ์มีสมาชิกเกินกว่าห้าร้อยคน ภายหลังจากที่ได้จดทะเบียนถือใช้ข้อบังคับนี้แล้ว ให้สหกรณ์จัดให้มีผู้แทนสมาชิกตาม ข้อ 49

ข้อ 94. ในกรณีที่ข้อบังคับนี้มีกำหนดข้อความเรื่องใดไว้ ให้สหกรณ์รับบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตลอดจนคำสั่งและระเบียบปฏิบัติของนายทะเบียนสหกรณ์ มาใช้เป็นส่วนหนึ่งแห่งข้อบังคับนี้ด้วย

บทเฉพาะกาล

ข้อ 95. นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

บรรดาระเบียบ มติ หรือคำสั่งที่ใช้ซึ่งสหกรณ์ถือใช้ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ถือใช้ และไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ มติ หรือคำสั่งที่ออกตามข้อบังคับนี้ใช้บังคับ